2024/618

7.3.2024

KOMISSION SUOSITUS (EU) 2024/618,

annettu 18 päivänä joulukuuta 2023,

kauden 2021–2030 kattavan Ruotsin yhdennetyn kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman päivitysluonnoksesta sekä Ruotsin toimenpiteiden johdonmukaisuudesta unionin ilmastoneutraaliustavoitteen ja sopeutumisessa edistymisen varmistamisen kanssa

(Ainoastaan ruotsinkielinen teksti on todistusvoimainen)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 292 artiklan,

ottaa huomioon energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 663/2009 ja (EY) N:o 715/2009, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/22/EY, 98/70/EY, 2009/31/EY, 2009/73/EY, 2010/31/EU, 2012/27/EU ja 2013/30/EU, neuvoston direktiivien 2009/119/EY ja (EU) 2015/652 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 525/2013 kumoamisesta 11 päivänä joulukuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1999 ([1]) ja erityisesti sen 9 artiklan 2 kohdan ja 14 artiklan 6 kohdan,

ottaa huomioon puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999 muuttamisesta 30 päivänä kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1119 ([2]) ja erityisesti sen 7 artiklan 2 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

Kauden 2021–2030 kattavaa Ruotsin yhdennetyn kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman päivitysluonnosta koskevat suositukset

(1) Ruotsi toimitti yhdennetyn kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelmansa päivitysluonnoksen 11 päivänä heinäkuuta 2023.

(2) Asetuksen (EU) 2018/1999, jäljempänä 'hallintoasetus', 3 artiklassa ja liitteessä I määritetään seikat, joiden on sisällyttävä kansallisiin energia- ja ilmastosuunnitelmiin. Komissio antoi joulukuussa 2022 jäsenvaltioille ohjeita ([3]) päivitettyjen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien luonnosten ja lopullisten suunnitelmien laatimisprosessista ja sen laajuudesta. Ohjeissa kuvataan hyviä käytäntöjä ja kerrotaan energia- ja ilmastopolitiikan viimeaikaisten poliittisten, oikeudellisten ja geopoliittisten tapahtumien seurauksista.

(3) Komissio on REPowerEU-suunnitelman ([4]) yhteydessä ja osana vuosien 2022 ja 2023 eurooppalaisia ohjausjaksoja kiinnittänyt vahvasti huomiota jäsenvaltioiden energia- ja ilmastoasioihin liittyviin uudistuksiin ja investointeihin, joita tarvitaan, jotta energiavarmuutta ja kohtuuhintaisuutta voidaan vahvistaa vauhdittamalla vihreää ja oikeudenmukaista siirtymää. Tämä näkyy Ruotsille vuosina 2022 ja 2023 annetuissa maaraporteissa ([5]) ja neuvoston suosituksissa ([6]). Jäsenvaltioiden olisi otettava viimeisimmät maakohtaiset suositukset huomioon lopullisissa päivitetyissä yhdennetyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissaan.

([1]) EUVL L 328, 21.12.2018, s. 1.
([2]) EUVL L 243, 9.7.2021, s. 1.
([3]) Komission tiedonanto: Ohjeet jäsenvaltioille vuosien 2021–2030 kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien päivittämisestä (EUVL C 495, 29.12.2022, s. 24).
([4]) COM(2022) 230 final.
([5]) SWD(2022) 625 final; SWD(2023) 627 final.
([6]) COM(2022) 625 final ja COM(2023) 627 final.

(4) Taakanjakoasetuksen ([7]) mukaisten kansallisten tavoitteiden toteuttamista koskevat komission suositukset perustuvat todennäköisyyteen, että jäsenvaltiot pitävät kiinni vuoden 2030 tavoitteista, kun otetaan huomioon säännöt taakanjakoasetuksen mukaisten joustojen käytöstä.

(5) Hiilidioksidin talteenottoa, käyttöä ja varastointia (CCUS) koskevilla komission suosituksilla pyritään saamaan yleiskuva näiden teknologioiden aiotusta käyttöönotosta kansallisella tasolla sekä tiedot vuoteen 2030 mennessä talteenotettaviksi suunnitelluista hiilidioksidin vuotuisista määristä eriteltyinä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY ([8]) soveltamisalaan kuuluvista laitoksista ja muista lähteistä (esim. biogeeniset lähteet tai suora talteenotto ilmasta) talteenotettuun hiilidioksidiin, suunnitellusta hiilidioksidin siirtoinfrastruktuurista sekä potentiaalisesta kotimaisesta hiilidioksidin varastointikapasiteetista ja hiilidioksidin syöttömääristä, joiden suunnitellaan olevan käytettävissä vuonna 2030.

(6) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/841 ([9]) (maankäyttöä, maankäytön muutosta ja metsätaloutta koskeva asetus, jäljempänä 'LULUCF-asetus') mukaista suoriutumista koskevissa komission suosituksissa käsitellään sitä, miten jäsenvaltio toteuttaa "ei debetsaldoa -sääntöä" kaudella 2021–2025 (kausi 1) ja omat kansalliset tavoitteensa kaudella 2026–2030 (kausi 2), kun otetaan huomioon säännöt mainitussa asetuksessa säädettyjen joustojen käytöstä. Komission suosituksissa otetaan myös huomioon, että kaudella 1 LULUCF-asetuksen mukaiset ylijäämäpäästöt siirretään automaattisesti taakanjakoasetuksen tavoitteisiin.

(7) Jotta ilmastonmuutokseen sopeutuminen tukisi asianmukaisesti energia- ja hillitsemistavoitteiden saavuttamista, on olennaisen tärkeää tunnistaa mahdolliset ilmastonmuutosuhat ja analysoida ilmastohaavoittuvuuksia ja -riskejä, jotka voivat vaikuttaa asiaankuuluviin alueisiin, väestöihin ja aloihin. Sopeutumista koskevissa komission suosituksissa tarkastellaan, missä määrin Ruotsi on sisällyttänyt päivitettyyn kansalliseen energia- ja ilmastosuunnitelmaansa sopeutumistavoitteita, joissa otetaan huomioon sellaiset ilmastoriskit, jotka voisivat estää Ruotsia saavuttamasta energiaunionin tavoitteet ja päämäärät. Ilman suunniteltuja ja toteutettuja erityisiä sopeutumispolitiikkoja ja -toimenpiteitä energiaunionin eri ulottuvuuksia koskevien tavoitteiden saavuttaminen on vaarassa. Vesienhoitoon on muuttuvissa ilmasto-oloissa kiinnitettävä erityistä huomiota sähkön toimitushäiriöiden riskin vuoksi, koska tulvat, helle ja kuivuus vaikuttavat energiantuotantoon.

(8) Ruotsin uusiutuvan energian tavoitetasoa koskevat komission suositukset perustuvat asetuksen (EU) 2018/1999 liitteessä II vahvistettuun objektiivisiin kriteereihin perustuvaan kaavaan sekä Ruotsin kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman päivitysluonnoksesta puuttuviin tärkeimpiin toimintapolitiikkoihin ja toimenpiteisiin, joilla Ruotsin kansallinen panos unionin sitovaan uusiutuvan energian tavoitteeseen, joka on vähintään 42,5 prosenttia vuonna 2030, voidaan saavuttaa oikea-aikaisesti ja kustannustehokkaasti niin, että yhteisenä pyrkimyksenä on nostaa tavoite 45 prosenttiin uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001 ([10]) mukaisesti. Komission suositukset perustuvat myös siihen, miten Ruotsi edistää mainitun direktiivin 15 a, 22 a, 23, 24 ja 25 artiklan erityistavoitteita sekä niihin liittyviä toimintapolitiikkoja ja toimenpiteitä, joilla direktiivi saatetaan nopeasti osaksi kansallista lainsäädäntöä ja pannaan täytäntöön. Suosituksista käy ilmi, kuinka tärkeää on laatia kattava uusiutuvan energian, erityisesti tuulienergian, käyttöönottoa koskeva pitkän aikavälin suunnitelma, jotta voidaan lisätä näkyvyyttä Euroopan tuotantoteollisuuden ja verkonhaltijoiden kannalta Euroopan tuulivoimapaketin ([11]) mukaisesti.

([7]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/842, annettu 30 päivänä toukokuuta 2018, sitovista vuotuisista kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksistä jäsenvaltioissa vuosina 2021–2030, joilla edistetään ilmastotoimia Pariisin sopimuksen sitoumusten täyttämiseksi, sekä asetuksen (EU) N:o 525/2013 muuttamisesta (EUVL L 156, 19.6.2018, s. 26), sellaisena kuin se on muutettuna 19 päivänä huhtikuuta 2023 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2023/857 sitovista vuotuisista kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksistä jäsenvaltioissa vuosina 2021–2030, joilla edistetään ilmastotoimia Pariisin sopimuksen sitoumusten täyttämiseksi, annetun asetuksen (EU) 2018/842 ja asetuksen (EU) 2018/1999 muuttamisesta (EUVL L 111, 26.4.2023, s. 1).

([8]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 2003, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32).

([9]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/841, annettu 30 päivänä toukokuuta 2018, maankäytöstä, maankäytön muutoksesta ja metsätaloudesta aiheutuvien kasvihuonekaasujen päästöjen ja poistumien sisällyttämisestä vuoteen 2030 ulottuviin ilmasto- ja energiapolitiikan puitteisiin sekä asetuksen (EU) N:o 525/2013 ja päätöksen N:o 529/2013/EU muuttamisesta (EUVL L 156, 19.6.2018, s. 1) sellaisena kuin se on muutettuna 19 päivänä huhtikuuta 2023 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2023/839 asetuksen (EU) 2018/841 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse soveltamisalasta, raportointia ja vaatimusten noudattamista koskevien sääntöjen yksinkertaistamisesta ja jäsenvaltioiden tavoitteiden asettamisesta vuodelle 2030 sekä asetuksen (EU) 2018/1999 muuttamisesta seurannan, raportoinnin, edistymisen seurannan ja uudelleentarkastelun parantamisen osalta (EUVL L 107, 21.4.2023, s. 1).

([10]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 82), sellaisena kuin se on muutettuna direktiivin (EU) 2018/2001, asetuksen (EU) 2018/1999 ja direktiivin 98/70/EY muuttamisesta uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisen osalta sekä neuvoston direktiivin (EU) 2015/652 kumoamisesta 18 päivänä lokakuuta 2023 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2023/2413 (EUVL L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj).

([11]) Tiedonanto Euroopan tuulivoimaa koskevasta toimintasuunnitelmasta, COM (2023) 669 final, 24.10.2023, ja tiedonanto EU:n merellä tuotettavaa uusiutuvaa energiaa koskevien tavoitteiden saavuttamisesta, COM (2023) 668 final.

(9) Komission suositukset kansallisesta panoksesta energiatehokkuuteen perustuvat energiatehokkuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2023/1791 ([12]) 4 artiklaan sekä mainitun direktiivin liitteessä I olevaan kaavaan ja siihen liittyviin toimintapolitiikkoihin ja toimenpiteisiin sen täytäntöönpanemiseksi.

(10) Komission suosituksissa kiinnitetään erityistä huomiota tavoitteisiin, päämääriin ja panoksiin sekä niihin liittyviin toimintapolitiikkoihin ja toimenpiteisiin REPowerEU-suunnitelman toteuttamiseksi, jotta riippuvuudesta Venäjän fossiilisista polttoaineista päästään vaiheittain nopeasti irti. Suosituksissa otetaan huomioon ”Kaasua säästöön talven varalle” -paketin ([13]) täytäntöönpanosta saadut kokemukset. Niistä käy ilmi välttämätön tarve tehdä energiajärjestelmästä kestävämpi, kun otetaan huomioon velvoitteet, jotka johtuvat sähköalan riskeihin varautumisesta annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EU) 2019/941 ([14]) ja kaasun toimitusvarmuudesta annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EU) 2017/1938 ([15]) sekä energian varastoinnista annetun komission suosituksen ([16]) mukaisesta energian varastoinnin parantamisesta.

(11) Komission suosituksissa otetaan huomioon tarve nopeuttaa energian sisämarkkinoiden yhdentymistä joustavuuden roolin vahvistamiseksi sekä kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi ja kuluttajien suojelemiseksi. Komission suosituksissa otetaan myös huomioon, että asetuksen (EU) 2018/1999 3 artiklan ja komission suosituksen (EU) 2023/2407 ([17]) vaatimusten mukaisesti on tärkeää arvioida energiaköyhyydestä kärsivien kotitalouksien lukumäärää.

(12) Komission suosituksista käy ilmi, että on tärkeää varmistaa riittävät investoinnit puhtaan energian alan tutkimukseen ja innovointiin kehitys- ja valmistuskapasiteetin lisäämiseksi, mukaan lukien energiaintensiivistä teollisuutta ja muita yrityksiä koskevat asianmukaiset toimintapolitiikat ja toimenpiteet, sekä tarve parantaa nettonollateollisuuden työvoiman osaamista vahvan, kilpailukykyisen ja puhtaan talouden vakiinnuttamiseksi unionissa.

(13) Komission suositusten pohjalla ovat Pariisin sopimuksen mukaiset sitoumukset fossiilisten polttoaineiden käytön vaiheittaisesta lopettamisesta sekä fossiilisten polttoaineiden tukien vaiheittaisen poistamisen tärkeys.

(14) Investointitarpeita koskeva komission suositus perustuu komission arvioon siitä, esitetäänkö suunnitelman päivitysluonnoksessa yleiskatsaus investointitarpeista energiaunionin kaikkiin ulottuvuuksiin liittyvien tavoitteiden, päämäärien ja panosten saavuttamiseksi, ilmoitetaanko siinä rahoituslähteet eriteltyinä yksityisiin ja julkisiin lähteisiin, luonnostellaanko siinä investointeja, jotka ovat johdonmukaisia Ruotsin elpymis- ja palautumissuunnitelman, Ruotsin alueellisten oikeudenmukaista siirtymää koskevien suunnitelmien ja talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annettujen vuosien 2022–2023 maakohtaisten suositusten kanssa, ja sisältääkö se perusteellisen makrotaloudellisen arvioinnin suunnitelluista toimintapolitiikoista ja toimenpiteistä. Kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa olisi varmistettava kansallisten toimintapolitiikkojen ja toimenpiteiden läpinäkyvyys ja ennustettavuus investointivarmuuden tukemiseksi.

(15) Komission suosituksista käy ilmi, että on ratkaisevan tärkeää varmistaa varhainen ja osallistava kuuleminen suunnitelmasta, mukaan lukien Århusin yleissopimuksen ([18]) mukainen yleisön tehokas osallistuminen riittävin tiedoin ja riittävässä aikataulussa sekä laaja alueellinen kuuleminen.

([12]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/1791, annettu 13 päivänä syyskuuta 2023, energiatehokkuudesta ja asetuksen (EU) 2023/955 muuttamisesta (EUVL L 231, 20.9.2023, s. 1).

([13]) Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ”Kaasua säästöön talven varalle”, COM(2022) 360 final.

([14]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/941, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, riskeihin varautumisesta sähköalalla ja direktiivin 2005/89/EY kumoamisesta (EUVL L 158, 14.6.2019, s. 1).

([15]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1938, annettu 25 päivänä lokakuuta 2017, toimista kaasun toimitusvarmuuden turvaamiseksi ja asetuksen (EU) N:o 994/2010 kumoamisesta (EUVL L 280, 28.10.2017, s. 1).

([16]) Komission suositus, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2023, energian varastointi – vähähiilisen ja varman EU:n energiajärjestelmän tukijalka (EUVL C 103, 20.3.2023, s. 1).

([17]) Komission suositus (EU) 2023/2407, annettu 20 päivänä lokakuuta 2023, energiaköyhyydestä (EUVL L, 2023/2407, 23.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2407/oj).

([18]) Tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa 25 päivänä kesäkuuta 1998 tehty yleissopimus (Århusin yleissopimus).

(16) Oikeudenmukaista siirtymää koskevat komission suositukset perustuvat komission arvioon siitä, yksilöidäänkö Ruotsin suunnitelmassa riittävän syvällisesti ilmasto- ja energiasiirtymän sosiaaliset sekä työllisyyteen ja osaamiseen kohdistuvat vaikutukset ja luonnostellaanko siinä oikeudenmukaisen siirtymän edistämiseen asianmukaisia liitännäispolitiikkoja ja -toimenpiteitä, joilla edistetään samalla sekä ihmisoikeuksia että sukupuolten tasa-arvoa.

(17) Komission Ruotsille antamien suositusten perustana on kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman päivitysluonnoksen arviointi ([19]), joka julkaistaan tämän suosituksen yhteydessä.

(18) Ruotsin olisi otettava nämä suositukset asianmukaisesti huomioon laatiessaan lopullista päivitettyä yhdennettyä kansallista energia- ja ilmastosuunnitelmaansa, joka on toimitettava viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2024.

Suositukset johdonmukaisuudesta unionin ilmastoneutraaliustavoitteen ja sopeutumisessa edistymisen varmistamisen kanssa

(19) Komission on asetuksen (EU) 2021/1119 (eurooppalainen ilmastolaki) mukaan arvioitava kansallisten toimenpiteiden johdonmukaisuutta ilmastoneutraaliustavoitteen ja sopeutumisessa edistymisen varmistamisen kanssa. Komissio on arvioinut Ruotsin toimenpiteiden johdonmukaisuutta näiden tavoitteiden kanssa ([20]). Jäljempänä esitetyt suositukset perustuvat kyseiseen arviointiin. Ruotsin olisi otettava asianmukaisesti huomioon nämä suositukset ja toteutettava niitä koskevia jatkotoimia eurooppalaisen ilmastolain mukaisesti.

(20) Vankka riskinarviointi on strategisen ja hyvin mitoitetun sopeutumispolitiikan edellytys. Sen olisi perustuttava uusimpaan ilmastotieteeseen ja stressitestauksen tuloksiin, ja sitä olisi päivitettävä säännöllisesti, jotta voidaan tunnistaa ilmastonmuutokselle kaikkein alttiimmat väestönosat, infrastruktuurit ja sektorit. Tehokas sopeutuminen tarvittavassa laajuudessa ja kaikilla altistuneilla sektoreilla edellyttää hallinto- ja koordinointirakennetta, jolla on selkeä toimeksianto ja korkean tason poliittinen tuki. Sen varmistamiseksi, että yhteiskunnallisessa, poliittisessa ja taloudellisessa varautumisessa edistytään tasaisesti eurooppalaisen ilmastolain mukaisesti ja päästään ilmastoon liittyvien vaikutusten edelle, tarvitaan vahvoja sopeutumisstrategioita ja -suunnitelmia. Auttaakseen jäsenvaltioita päivittämään ja panemaan täytäntöön kattavia kansallisia sopeutumisstrategioita, -suunnitelmia ja -politiikkoja komissio hyväksyi heinäkuussa 2023 joukon suuntaviivoja ([21]). Ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvät investointitarpeet kasvavat ja vauhti kiihtyy tulevina vuosikymmeninä. Parannettuun rahoitukseen olisi liitettävä riittävät valmiudet ja asiantuntemus, joita hallinto ja täytäntöönpano edellyttävät, jotta varmistetaan rahoituksen laatu ja käyttövalmiudet ja vältetään haittasopeutuminen. Julkisen ja yksityisen rahoituksen lisäksi voitaisiin tutkia myös innovatiivisia rahoitusvälineitä yhteistyössä yksityisen sektorin ja rahoituslaitosten kanssa.

(21) Järjestelmän kyky sopeutua ilmastonmuutokseen on keskeinen tekijä mahdollisten vahinkojen välttämisessä tai lieventämisessä, mahdollisuuksien hyödyntämisessä ja seurauksista selviytymisessä. Ilmastonmuutoksen fyysiset vaikutukset kehittyvät odotettua nopeammin. Sopeutumiskyvyn suhteen on saavutettava edistystä kaikilla hallinnon tasoilla sekä julkisella ja yksityisellä sektorilla, ja se edellyttää tietoisuuden lisäämistä haavoittuvuuksista ja riskeistä.

(22) Luontoon perustuvat ratkaisut tarjoavat vaikuttavia ja kustannustehokkaita sopeutumis- ja hillitsemisvaihtoehtoja, jos niiden käyttöönottoon kannustetaan strategisilla kehyksillä, toimintapolitiikoilla ja rahoituksella. Ne voidaan toteuttaa itsenäisesti tai integroida muihin sopeutumis- ja hillitsemistoimenpiteisiin yhdessä enemmän teknologiaan tai infrastruktuuriin perustuvien ratkaisujen kanssa. Täytäntöönpanossa on otettava huomioon ekosysteemien monitahoisuus ja ilmastonmuutoksen ennustetut vaikutukset, paikallinen toimintaympäristö, ratkaisuihin liittyvät intressit ja arvot sekä sosioekonomiset olosuhteet,

SUOSITTAA, ETTÄ RUOTSI TOTEUTTAA TOIMIA, JOILLA SE

ASETUKSEN (EU) 2018/1999 MUKAISEN KANSALLISEN ENERGIA- JA ILMASTOSUUNNITELMAN PÄIVITYSLUONNOKSEN OSALTA

1. esittää ennusteita, joista käy ilmi, miten nykyisillä ja suunnitelluilla toimintapolitiikoilla ja toimenpiteillä saavutetaan kansallinen kasvihuonekaasupäästötavoite, joka on 50 prosentin vähennys vuonna 2030 verrattuna taakanjakoasetuksen mukaisiin vuoden 2005 tasoihin; määrittää tarvittaessa lisäpolitiikkoja ja -toimenpiteitä tai sen, miten

([19]) SWD(2023) 923.
([20]) Vuoden 2023 kertomus EU:n ilmastotoimista, COM(2023) 653 final, ja Commission Staff Working Document Assessment of progress on climate adaptation in the individual Member States according to the European Climate Law, SWD(2023) 932.
([21]) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52023XC0727(01)

taakanjakoasetuksen mukaisia joustomahdollisuuksia käytetään vaatimusten noudattamisen varmistamiseksi; täydentää tietoja toimintapolitiikoista ja toimenpiteistä, jotka koskevat muun muassa muita kuin hiilidioksidipäästöjä, mukaan lukien maataloudesta sekä teollisuusprosesseista ja tuotteiden käytöstä peräisin olevat metaani, N_2O ja F-kaasut; ilmoittaa selkeästi niiden soveltamisalan, aikataulun ja mahdollisuuksien mukaan myös odotetun kasvihuonekaasupäästöjen vähennysvaikutuksen, myös unionin rahoitusohjelmien (mm. yhteisen maatalouspolitiikan) toimenpiteiden osalta;

2. määrittää lähteineen sen hiilidioksidipäästöjen määrän, joka voitaisiin vuosittain ottaa talteen vuoteen 2030 mennessä; antaa yksityiskohtaiset tiedot siitä, miten talteenotettu hiilidioksidi siirretään tai kuljetetaan; määrittää vuoteen 2030 mennessä käytettävissä olevan hiilidioksidin kokonaisvarastointikapasiteetin ja syöttömäärät;

3. sisällyttää LULUCF-sektorille lisätoimenpiteitä ja esittää määrälliset tiedot niiden odotetusta vaikutuksesta sen varmistamisessa, että kasvihuonekaasujen poistumat tällä sektorilla vastaavat tosiasiallisesti kansallisissa inventaarioissa tehtyjä menetelmätarkastuksia, EU:n vuoden 2030 nettopoistumatavoitetta (–310 $MtCO_2eq$) ja asetuksessa (EU) 2018/841 määritettyä maakohtaista poistumatavoitetta, joka on –3 955 $KtCO_2eq$; antaa selkeää tietoa siitä, miten julkisia varoja (sekä unionin varoja yhteinen maatalouspolitiikka mukaan luettuna että valtiontukia) ja hiiliviljelyjärjestelmistä saatavaa yksityistä rahoitusta käytetään johdonmukaisesti ja tehokkaasti kansallisen nettopoistumatavoitteen saavuttamiseen; antaa asetuksen (EU) 2018/1999 liitteessä V olevan 3 osan mukaisesti tietoja tilanteesta ja edistymisestä korkeampien määrittämistasojen/maantieteellisesti täsmällisten tietoaineistojen parantamisessa seurantaa, raportointia ja todentamista varten;

4. tekee lisäanalyysin merkityksellisistä ilmastohaavoittuvuuksista ja -riskeistä, jotka liittyvät kansallisten tavoitteiden, päämäärien ja panosten saavuttamiseen sekä energiaunionin eri ulottuvuuksiin liittyviin toimintapolitiikkoihin ja toimenpiteisiin; esittelee ja kvantifioi paremmin yhteyttä niihin energiaunionin nimenomaisiin tavoitteisiin ja toimintapolitiikkoihin, joita sopeutumispolitiikoilla ja -toimenpiteillä olisi tarkoitus tukea; määrittää lisää sopeutumispolitiikkoja ja -toimenpiteitä riittävän yksityiskohtaisesti tukeakseen Ruotsin energiaunionin mukaisten kansallisten tavoitteiden, päämäärien ja panosten saavuttamista;

5. nostaa tavoitetta, jonka mukaan uusiutuvien energialähteiden osuus panoksena direktiivin (EU) 2018/2001, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksen (EU) 2018/1999 liitteessä II olevalla kaavalla, 3 artiklan 1 kohdassa vahvistettuun uusiutuvaa energiaa koskevaan EU:n sitovaan tavoitteeseen vuodelle 2030 on vähintään 76 prosenttia; sisällyttää suunnitelmaan ohjeellisen kehityskulun, joka saavuttaa asetuksen (EU) 2018/1999 4 artiklan a alakohdan 2 alakohdan mukaiset vuosien 2025 ja 2027 vertailukohdat;

6. laatii uusiutuvan energian teknologioiden arvioidut kehityskulut ja pitkän aikavälin käyttöönottosuunnitelman seuraaviksi kymmeneksi vuodeksi vuoden 2040 näkymineen; sisällyttää suunnitelmaan ohjeellisen tavoitteen vuodelle 2030 innovatiivisia uusiutuvan energian teknologioita varten direktiivin (EU) 2018/2001, sellaisena kuin se on muutettuna, mukaisesti; sisällyttää suunnitelmaan erityistavoitteet, joilla edistetään rakennusten ja teollisuuden ohjeellisia alatavoitetta vuodelle 2030, sekä muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita koskevan sitovan alatavoitteen teollisuudelle vuodeksi 2030; sisällyttää suunnitelmaan kaukolämmitystä ja -jäähdytystä koskevan ohjeellisen tavoitteen vuosille 2021–2030; sisällyttää suunnitelmaan kehittyneitä biopolttoaineita ja muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita liikennealalla koskevan alatavoitteen varmistaen, että muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden vuoden 2030 vähimmäistasoa noudatetaan;

7. sisällyttää suunnitelmaan yksityiskohtaisia ja kvantifioituja toimintapolitiikkoja ja toimenpiteitä siten, että sen kansallinen panos EU:n sitovaan uusiutuvan energian tavoitteeseen, joka on vähintään 42,5 prosenttia vuoteen 2030 mennessä, voidaan saavuttaa oikea-aikaisesti ja kustannustehokkaasti pyrkien nostamaan se kollektiivisesti 45 prosenttiin; kuvailee erityisesti, mille uusiutuvan energian teknologioille tuulivoiman lisäksi Ruotsi aikoo nimetä ”uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueita”, joilla lupamenettelyt ovat nopeampia ja yksinkertaisempia, ja kuinka se aikoo nopeuttaa uusiutuvan energian käyttöönottoa hyödyntäen puitteita, jotka mahdollistavat itse tuotetun energian kulutuksen ja energiayhteisöjen edistämisen; kuvailee, kuinka se aikoo kehittää tai modernisoida edelleen uusiutuviin energialähteisiin perustuvaa tehokasta kaukolämmitys- ja jäähdytysinfrastruktuuria, mukaan lukien mahdollistamalla sähköverkon ja lämmitys- ja jäähdytysverkkojen välisen integroinnin; sisällyttää suunnitelmaan vastaavia toimenpiteitä, joilla edistetään vetyä teollisuudessa ja valmistellaan EU:ta uusiutuvan vedyn kauppaan;

8. sisällyttää suunnitelmaan direktiivin (EU) 2018/2001, sellaisena kuin se on muutettuna, 29 artiklassa säädettyjen tiukennettujen kestävyyskriteerien mukaisen arvioinnin metsäbiomassan kotimaisesta tarjonnasta energiatarkoituksiin vuosina 2021–2030 ja arvioinnin siitä, onko metsäbiomassan suunniteltu käyttö energiantuotantoon yhteensopivaa tarkistetun LULUCF-asetuksen mukaisten Ruotsin velvoitteiden kanssa, erityisesti vuosiksi 2026–2030, sekä tällaisen yhteensopivuuden varmistavien kansallisten toimenpiteiden ja toimintapolitiikkojen kanssa; sisällyttää suunnitelmaan lisätoimenpiteitä biometaanin kestävän tuotannon edistämiseksi, kun otetaan huomioon kestävän biokaasun/biometaanin potentiaali ja tuotanto, maakaasun kulutusprofiili ja olemassa oleva infrastruktuuri, mädätteen käyttö ja biogeenisen hiilidioksidin käyttötavat Ruotsissa;

9. esittää mahdollisuuksien mukaan odotetun aikataulun vaiheille, jotka johtavat sellaisten lainsäädännöllisten ja muiden politiikkatoimien ja toimenpiteiden hyväksymiseen, joiden tarkoituksena on saattaa direktiivin (EU) 2018/2001, sellaisena kuin se on muutettuna, säännökset osaksi kansallista lainsäädäntöä ja panna ne täytäntöön, erityisesti edellisissä kohdissa mainittujen toimenpiteiden osalta;

10. sisällyttää suunnitelmaan energian loppukulutukseen perustuvan kansallisen energiatehokkuuspanoksen vuoteen 2030 ulottuvaan unionin sitovaan energian loppukulutustavoitteeseen direktiivin (EU) 2023/1791 4 artiklan ja liitteen I mukaisesti tai panoksen, joka on yhtä suuri kuin korjattu ohjeellinen kansallinen panos, jonka komissio toimittaa kullekin jäsenvaltiolle viimeistään 1 päivänä maaliskuuta 2024 mainitun direktiivin 4 artiklan 5 kohdan mukaisesti; sisällyttää suunnitelmaan primäärienergian kulutukseen perustuvan kansallisen energiatehokkuuspanoksen unionin ohjeelliseen primäärienergian kulutustavoitteeseen direktiivin (EU) 2023/1791 4 artiklan ja liitteen I mukaisesti; sisällyttää suunnitelmaan sektorikohtaisesti eritellyn energiankulutuksen vähennysmäärän, joka kaikkien julkisten elinten on saavutettava;

11. määrittää tehokkaita energiatehokkuuden rahoitusohjelmia ja tukijärjestelmiä, joilla voidaan mobilisoida yksityisiä investointeja ja lisätä yhteisrahoitusta; laatii energiansäästötoimenpiteitä sen varmistamiseksi, että vaadittu kumulatiivinen loppukäytön energiasäästö saavutetaan vuoteen 2030 mennessä, sekä toimenpiteitä energiakatselmusten ja energianhallintajärjestelmien edistämiseksi; määrittää tehokkaita energiatehokkuuden rahoitusohjelmia ja tukijärjestelmiä, joilla voidaan mobilisoida yksityisiä investointeja ja lisätä yhteisrahoitusta;

12. sisällyttää suunnitelmaan päivitetyn tavoitetason, jotta voidaan varmistaa korkea energiatehokkuus ja kansallisen rakennuskannan hiilestä irtautuminen sekä nykyisten rakennusten muuttaminen nollapäästörakennuksiksi vuoteen 2050 mennessä; sisällyttää suunnitelmaan välitavoitteet vuosille 2030 ja 2040 sekä näiden välitavoitteiden vertailun uusimpaan pitkän aikavälin peruskorjausstrategiaan; sisällyttää suunnitelmaan lisätietoja näihin tavoitteisiin liittyvistä, rakennuksia koskevista toimenpiteistä ja niiden vaikutuksesta energiasäästöihin;

13. selittää edelleen, miten Ruotsi vahvistaa merkittävästi energiaturvallisuuden ulottuvuutta erityisesti määrittelemällä selkeät tavoitteet energialähteiden monipuolistamiseksi ja kaasun kysynnän vähentämisen edistämiseksi edelleen; sisällyttää suunnitelmaan yksityiskohtaisia toimintapolitiikkoja ja toimenpiteitä näiden tavoitteiden saavuttamiseksi vuoteen 2030 mennessä; vahvistaa energiajärjestelmän häiriönsietokykyä erityisesti asettamalla tavoitteen energian varastoinnin käyttöönotolle ja esittämällä toimintapolitiikkoja ja toimenpiteitä välttämättömän ilmastonmuutokseen sopeutumisen sisällyttämiseksi energiajärjestelmään; määrittelee asianmukaiset toimenpiteet ydinmateriaalien, polttoaineen, varaosien ja palvelujen monipuolistamisen ja pitkäaikaisen toimittamisen varmistamiseksi ottaen huomioon erityisesti aiempaa tiukemmat ehdot, jotka koskevat ydinvoiman käyttöönottoa ja olemassa olevan reaktorikannan elinkaaren pidentämistä, sekä pitkän aikavälin ydinjätehuollon toteuttamiseksi; arvioi öljyinfrastruktuurin (jalostamot, öljyvarastot) riittävyyttä suhteessa öljyn kysynnän odotettuun vähenemiseen ja siirtymiseen kohti vähähiilisiä vaihtoehtoja;

14. esittää tilannekuvan toimenpiteistä, joilla varmistetaan markkinoiden yhdentyminen ja rajatylittävän kaupan kapasiteetin maksimointi Pohjoismaissa sähkövirtojen määrän muutosten seurauksena, sekä esittää selkeät tavoitteet ja päämäärät kysyntäjoustolle ja varastoinnille energiajärjestelmän joustavuuden parantamiseksi joustotarpeiden arvioinnin perusteella; kuvaa, miten energiajärjestelmän integrointia helpotetaan direktiivin (EU) 2018/2001, sellaisena kuin se on muutettuna, uuden 20 a artiklan yhteydessä; kehittää kilpailukykyisempiä vähittäismarkkinoita ja lisää edelleen kuluttajien vaikutusmahdollisuuksia vähittäismarkkinoilla;

15. kehittää edelleen lähestymistapaa energiaköyhyyden torjumiseen sisällyttämällä yleiseen suunnitelmaan arvion niiden kotitalouksien tilanteesta, jotka tällä hetkellä kärsivät energiaköyhyydestä, sekä ilmoittamalla asetuksessa (EU) 2018/1999 edellytetyn erityisen mitattavissa olevan vähennystavoitteen ottaen huomioon suosituksen (EU) 2023/2407; täsmentää yksityiskohtaisen aikataulun energiaköyhyyden torjumiseen tähtääville toimintapolitiikoille ja toimenpiteille; selittää, miten energiatehokkuusvelvoitejärjestelmän mukaisia energiatehokkuustoimenpiteitä energiaköyhyyden lievittämiseksi on tarkoitus ottaa käyttöön, kuten asetuksessa (EU) 2018/1999 edellytetään;

16. selkeyttää edelleen puhtaiden teknologioiden käyttöönottoon liittyviä kansallisia tutkimus-, innovointi- ja kilpailukykytavoitteita ja luo vuosiksi 2030 ja 2050 etenemispolun, jolla voidaan tukea teollisuuden hiilestä irtautumista ja edistää yritysten siirtymistä kohti nettonolla- ja kiertotaloutta; ottaa käyttöön toimintapolitiikkoja ja toimenpiteitä, joilla edistetään nettonollahankkeiden kehittämistä, mukaan lukien energiaintensiivisen teollisuuden kannalta merkitykselliset hankkeet; esittää ennakoitavan ja yksinkertaistetun sääntelykehyksen lupamenettelyille ja kuvaa sitä, miten kansallisen rahoituksen saatavuutta tarvittaessa yksinkertaistetaan; osoittaa yksityiskohtaisia toimintapolitiikkoja ja toimenpiteitä energiajärjestelmän digitalisointiin, puhtaaseen energiaan liittyvien taitojen kehittämiseen ja avoimen kaupankäynnin helpottamiseen keskeisten nettonollakomponenttien ja -laitteiden häiriönsietokykyisten ja kestävien toimitusketjujen mahdollistamiseksi;

17. määrittää uudistukset ja toimenpiteet energia- ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavien yksityisten investointien mobilisoimiseksi; parantaa ja laajentaa investointitarpeiden analysointia siten, että siihen sisältyy kattava ja johdonmukainen yleiskuva julkisista ja yksityisistä investoinneista kokonaismääränä ja sektoreittain; sisällyttää suunnitelmaan kokonaisinvestointitarpeiden erittelyn ja lisätietoja kansallisista, alueellisista ja EU:n rahoituslähteistä sekä mobilisoitavista yksityisistä rahoituslähteistä; antaa lisäksi lyhyen kuvauksen siitä, minkä tyyppisiä rahoitustukijärjestelmiä on valittu niiden toimintapolitiikkojen ja toimenpiteiden toteuttamiseen, jotka rahoitetaan julkisesta talousarviosta ja unionin varoista, ja sellaisten sekamuotoisten rahoitusvälineiden käytöstä, joissa hyödynnetään avustuksia, lainoja, teknistä apua ja julkisia takuita, mukaan lukien kansallisten kehityspankkien rooli kussakin järjestelmässä ja/tai yksityisen rahoituksen mobilisointitapa; harkitsee toisiin jäsenvaltioihin tehtävien siirtojen kustannustehokasta toteuttamista rahoituslähteenä; esittää luotettavan arvion suunniteltujen toimintapolitiikkojen ja toimenpiteiden makrotaloudellisista vaikutuksista;

18. kuvailee, miten päivitettyyn suunnitelmaan sisältyvät toimintapolitiikat ja toimenpiteet ovat johdonmukaisia Ruotsin elpymis- ja palautumissuunnitelman sekä REPowerEU-luvun kanssa;

19. selittää, miten ja mihin mennessä Ruotsi aikoo vaiheittain luopua jäljellä olevista fossiilisten polttoaineiden tuista;

20. tarkentaa analyyttistä perustaa esittämällä suunniteltujen toimintapolitiikkojen ja toimenpiteiden mukaisia ennusteita siitä, miten energiajärjestelmä kehittyy vuoteen 2040 mennessä;

21. antaa yksityiskohtaista tietoa ilmasto- ja energiasiirtymän sosiaalisista, työllisyys- ja osaamisvaikutuksista tai muista jakaumavaikutuksista sekä oikeudenmukaista siirtymää tukevista suunnitelluista tavoitteista, toimintapolitiikoista ja toimenpiteistä; määrittää tuen muodon, aloitteiden vaikutuksen, kohderyhmät ja kohdennetut resurssit ottaen huomioon oikeudenmukaisesta siirtymisestä ilmastoneutraaliuteen annetun neuvoston suosituksen ([22]); sisällyttää suunnitelmaan mahdollisuuksien mukaan lisäelementtejä, jotta voidaan luoda riittävä analyyttinen perusta tulevan ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelman laatimiselle Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/955 ([23]) mukaisesti, mukaan lukien tiedot siitä, miten voidaan arvioida rakennusten, tieliikenteen ja muiden alojen polttoaineiden polttoa koskevan päästökauppajärjestelmän haasteita ja sosiaalisia vaikutuksia kaikkein haavoittuvimmassa asemassa oleviin sekä yksilöidä mahdolliset tuensaajat ja asiaankuuluva politiikkakehys; selittää, miten kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa määritetty politiikkakehys edistää Ruotsin ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelman laatimista ja miten näiden kahden suunnitelman välinen johdonmukaisuus varmistetaan;

22. varmistaa kansalaisten osallistavan osallistumisen kohtuullisessa ajassa sekä paikallisviranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan laajan osallistumisen suunnitelman valmisteluun; antaa selkeän yleiskuvan siitä, miten kuulemisprosessi mahdollistaa kaikkien asiaankuuluvien viranomaisten, kansalaisten ja sidosryhmien, myös työmarkkinaosapuolten, laajan osallistumisen sekä päivitysluonnoksen että lopullisen päivitetyn suunnitelman valmisteluun; esittää yhteenvedon eri toimijoiden esittämistä näkemyksistä ja siitä, miten suunnitelmassa otetaan huomioon kuulemisten aikana esitetyt näkemykset.

23. laajentaa jo hyvää alueellista yhteistyötä energiainfrastruktuuria ja merituulivoimaa koskevan Itämeren energiamarkkinoiden yhteenliitäntäsuunnitelman kaltaisten vakiintuneiden alueellisten yhteistyökehysten puitteissa; kuvailee, miten Ruotsi aikoo luoda puitteet yhteistyölle muiden jäsenvaltioiden kanssa vuoteen 2025 mennessä direktiivin (EU) 2018/2001, sellaisena kuin se on muutettuna, 9 artiklan mukaisesti;

KANSALLISTEN TOIMENPITEIDEN JOHDONMUKAISUUDESTA ILMASTONEUTRAALIUSTAVOITTEEN JA SOPEUTUMISESSA EDISTYMISEN VARMISTAMISEN KANSSA ASETUKSEN (EU) 2021/1119 MUKAISESTI

1. laatii kattavan arvioinnin riskeistä ja haavoittuvuuksista erityisesti metsätalouden alalla; vahvistaa hallinto- ja koordinointirakennetta, jolla on selkeä toimeksianto ja jolla voidaan tukea vahvaa suunnittelua, ratkaisujen käyttöönottoa ja sopeutumisinvestointeja kaikilla sektoreilla, kaikissa väestöryhmissä ja kaikilla hallinnon tasoilla; päivittää kansallista sopeutumisstrategiaa siten, että ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvät näkökohdat sisällytetään keskeisiin haavoittuviin sektoreihin ja sopeutumisen puutteisiin ja esteisiin puututaan; varmistaa, että sopeutumistoimien julkiset ja yksityiset rahoitusmekanismit ovat kohdallaan ja että määrärahat ovat oikeassa suhteessa investointitarpeisiin erityisesti ensisijaisilla haavoittuvilla sektoreilla;

([22]) Neuvoston suositus, annettu 16 päivänä kesäkuuta 2022, oikeudenmukaisesta siirtymisestä ilmastoneutraaliuteen (EUVL C 243, 27.6.2022, s. 35).

([23]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/955, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, sosiaalisen ilmastorahaston perustamisesta ja asetuksen (EU) 2021/1060 muuttamisesta (EUVL L 130, 16.5.2023, s. 1).

2. parantaa hallinnon eri tasojen (kansallinen/alueellinen/paikallinen) välistä koordinointia suunnitteluvälineiden yhdenmukaistamiseksi ja systeemiseen muutokseen tähtäävien koordinoitujen toimien edistämiseksi;

3. edistää luontoon perustuvia ratkaisuja ja ekosysteemipohjaista sopeutumista kansallisissa strategioissa, toimintapolitiikoissa ja suunnitelmissa ja tekee investointeja niiden toteuttamiseksi.

Tehty Brysselissä 18 päivänä joulukuuta 2023.

Komission puolesta
Kadri SIMSON
Komission jäsen